

HET GESPREK

De misvattingen over
onze sociale zekerheid.

HET GIJFER

We werken te weinig
thuis, ondanks de
verplichting.

1 JAAR LATER

Wat heeft de afschaffing
van de woonbonus
opgeleverd?

**Weg met clichés over
ambtenaren!**

En andere plannen van Petra De Sutter

04 Het Gesprek

Matthias Somers (Denktank Minerva) over de misvattingen over onze sociale zekerheid.

06 Interview

Het beleidsplan voor de federale ambtenaar: minister Petra De Sutter beantwoordt onze lastige vragen.

10 Reportage

Achter de schermen in de keukens van openbare diensten.

13 Het Cijfer

Werken we te weinig van thuis uit, ondanks de verplichting?

14 De Militant

Karen wil het lokale ziekenhuis in Lokeren redden.

16 Sociale Verkiezingen

De resultaten zijn binnen! Zo hebben jullie gestemd.

18 100 jaar

ACV Openbare Diensten viert dit jaar zijn 100^e verjaardag. We kijken terug in de tijd.

19 De Klant

Rik zet zich in voor een propere straat, samen met de mannen van afvalintercommunale IVAGO.

20 Op Stap ...

... in Oostende, bij de Maritieme Brigade van de douane.

22 1 jaar later

Wat heeft de afschaffing van de woonbonus de overheid opgeleverd?

HET JAAR VAN DE HOOP

2021 start hoopvol. De vaccinatiecampagne is begonnen en over afzienbare tijd zijn alvast de bewoners in zorgcentra en hulpverleners in de zorg ingeënt. Fantastisch nieuws!

Ondertussen weten we ook dat we nog even moeten volhouden. Terwijl er stilaan exitstrategieën in de steigers staan, blijft deze gezondheidscrisis er zwaar inhakken. De crisis stelt onze welvaartsstaat en de burgers zwaar op de proef. Ook al halen onze overheden en zorghelden alles uit de kast om de schade te beperken, er blijven op heel wat fronten veel slachtoffers vallen.

Daarom is het belangrijk dat de regering snel werk maakt van een relancebeleid, nu de Europese middelen zijn verdeeld en eraan komen. Het Belgisch plan voor herstel en veerkracht moet vooral een toekomstplan zijn dat resoluut kiest voor volledige tewerkstelling met kwaliteitsvolle jobs, een industrie- en innovatiebeleid, duurzaamheid, mobiliteit, sociale zekerheid, rechtvaardige fiscaliteit ... Hoe wij dat zien kan je nalezen in het ACV-heropstartplan op www.hetacv.be.

Ook op korte termijn staan we voor een aantal hete hangijzers die snel aangepakt moeten worden. Bij het ter perse gaan zat het overleg over een interprofessioneel akkoord 2021-2022 strop. De loonnormwet blijft een groot struikelblok en maakt vrije onderhandelingen over een substantiële koopkrachtverhoging onmogelijk. Een kwalijke zaak!

De regering kondigt voor de grote vakantie ook een tewerkstellingsconferentie aan met thema's als pensioenen en eindloopbaanproblematiek. Als overheidsvakbond verdedigen wij onze standpunten rond de zware beroepen en blijven we waakzaam over een afbouw van het pensioen van onze ambtenaren. Tegelijkertijd ijveren we onvermoeibaar verder voor een aanvullende pensioenregeling voor ons contractueel overheidspersoneel.

In deze conferentie komt ook de harmonisatie van de verschillende statuten – werknemers, zelfstandigen en ambtenaren – aan bod. Zoals aangekondigd in het regeerakkoord. Ook hier zullen wij weigeren de fundamenteën van ons statuut op te geven.

Ondertussen zijn of worden in onze eigen sectoren van de openbare diensten onderhandelingen opgestart over het loon- en arbeidsvoorwaardenbeleid en het aantrekkelijk maken van het beroep. Een grote uitdaging!

Jan Coolbrandt is voorzitter van ACV Openbare Diensten

NT | EDITIE 41 |
JANUARI 2021

COLOFON

Concept & Redactie: The Fat Lady
Coverbeeld: Shutterstock
Coördinatie: Dorien De Wit,
Pers & Communicatie
ACV Openbare Diensten
Druk: Roularta Printing,
www.roulartaprinting.be
VU: Jan Coolbrandt

Reacties kan je sturen naar de redactie via: nt@acv-csc.be

Reacties: jan.coolbrandt@acv-csc.be

“Het is geen kwestie van de sociale zekerheid kunnen betalen, het is een kwestie van willen.”

Op 26 januari organiseert ACV Openbare Diensten een webinar over de sociale zekerheid. Spreker **MATTHIAS SOMERS** is wetenschappelijk medewerker bij Denktank Minerva. In het verleden werkte hij voor de studiedienst van ACV-CSC.

FOTOGRAFIE
Anton Coene

TEKST
Willem-Jan van Ekert

“Het belang van een goed functionerende en gefinancierde sociale zekerheid mag je niet onderschatten. Sociale uitkeringen zorgen ervoor dat zo’n 3,3 miljoen Belgen boven de armoedegrens blijven. Zonder die garantie van de sociale zekerheid zou bijna de helft van de Belgen onder de armoedegrens leven. Dankzij de uitkeringen is het ‘slechts’ 15 procent. De sociale zekerheid beschermt onze levensstandaard, zelfs wanneer die boven de armoedegrens ligt. De inkomensvervangende wordt namelijk voor een deel bepaald door het loon dat je ontvangt. Zo zijn banken ook gerustgesteld als je bijvoorbeeld een huis wil kopen. De sociale zekerheid biedt dus ook een springplank om meer te bereiken. Op collectief niveau is ons systeem misschien wel nog belangrijker. Want wie zonder werk valt, draagt minder bij aan de economie waardoor de economie op haar beurt achteruitholt en we in een vicieuze cirkel terechtkomen. Een goede sociale zekerheid stopt deze cirkel al in een eerste fase.”

“Het is niet omdat men vaak beweert dat de sociale zekerheid onbetaalbaar wordt, dat het ook waar is. Een sterke sociale zekerheid vraagt veel middelen. Vandaag wordt ongeveer een kwart van het bruto nationaal product aan de sociale zekerheid gespendeerd. En met de vergrijzing zal dat aandeel waarschijnlijk nog toenemen, tot 27 of 28 procent. Tegelijk neemt onze welvaart in zijn geheel jaar na

jaar toe: elke 35 à 40 jaar worden we dubbel zo rijk. Het is dan ook geen kwestie van de sociale zekerheid kunnen betalen, het is een kwestie van willen. Mensen die zeggen dat het onbetaalbaar wordt, zeggen eigenlijk dat ze geen goesting hebben om nog bij te dragen.”

“Nu schuiven we meer en meer op naar de aanvullende verzekeringen. Het winstbejag van de verzekeraars moet je incalculeren in je premie. Bovendien bepaalt een private verzekeraar de hoogte van de premie op basis van het ingeschatte ‘risico’. Kortgeschoolden lopen bijvoorbeeld globaal een groter risico om zonder baan te vallen, of langdurig ziek te worden: zij zullen dan ook een relatief hogere premie moeten betalen als ze een verzekering tegen werkloosheid of ziekte willen afsluiten. Hoe kwetsbaarder iemand is, hoe moeilijker het wordt om je tegen die kwetsbaarheid te beschermen.”

“Ons systeem werkt volgens het principe dat je eerst moet werken en bijdragen om van de voordelen ervan te kunnen genieten.

Er is echter een groot probleem voor jongeren die werken. Ze worden steeds vaker in statuten geduwd waarbij de werkgevers de risico’s op hen afwentelen. Ze bouwen daardoor te weinig sociale rechten op. Ook de hervorming van de wachtperiode zorgt ervoor dat jongeren moeilijker en moeilijker een werkloosheidsuitkering krijgen. Die worden nu richting OCMW en leefloon geduwd. Gelukkig vinden de meeste schoolverlaters een job. De situatie dramatiseren is daarom niet nodig en zou een slechte zaak zijn omdat men zo het vertrouwen in onze sociale zekerheid wegneemt. Het verhaal dat er voor hen later geen sociale zekerheid meer zou zijn, is complete nonsens. Het is een kwestie van willen: willen we dat de sociale zekerheid ook in de toekomst sterk genoeg blijft om het fundament te zijn van onze welvaart?”

“IK WIL DE AMBTENAAR ONTZORGEN.”

Petra De Sutter

Vicepremier en minister van Ambtenarenzaken en Overheidsbedrijven Petra De Sutter verklaarde in haar beleidsnota dat ze de openbare diensten en de federale ambtenaren in een beter daglicht wil stellen. Wat moeten we ons daarbij voorstellen? En wat mogen we verwachten van de aangekondigde besparingsrondes en de tweede pensioenpijl?

Minister De Sutter zit duidelijk verveeld met het hardnekkige imago van de federale ambtenaar. “Bij het grote publiek leeft helaas nog altijd het oubollige beeld dat ambtenaren niet de meest dynamische en creatieve mensen zijn, die vooral willen vasthouden aan hun goed statuut. Ik wil dat beeld keren. Onder meer door van de overheid de meest aantrekkelijke werkgever van het land te maken. Dat er een gevoel van fierheid ontstaat bij de ambtenaren omdat ze als ‘civil servant’ ten dienste van het land staan. Ik wil ervoor zorgen dat onze ambtenaren hun dienstverlenend werk in de beste omstandigheden kunnen uitvoeren. Door de efficiëntie te verhogen en de overheid slagkrachtiger, aantrekkelijker en diverser maken.”

Hoe wilt u dat doen?

“In mijn beleidsnota heb ik zeer concrete voorstellen geformuleerd om de ambtenaar te ontzorgen. Door onder meer in te zetten op rekrutering, carrièreplanning, eindeloopbaanmaatregelen en een goede work-lifebalans. Een verhoogde mobiliteit moet ertoe leiden dat mensen binnen en buiten de overheid makkelijker veranderen van job en functie en zo nieuwe werelden verkennen. Met behoud van rechten.”

Er moet jaarlijks 2 procent bespaard worden. Werd er al niet genoeg bespaard?

“Als je het mij persoonlijk vraagt: ja. Ik zou willen investeren, de overheid veel meer middelen willen geven dan ze vandaag heeft. Maar we moeten nu eenmaal besparen, dat staat in het regeerakkoord. Ik moet per jaar 2 procent besparen op het overheidsapparaat, wat neerkomt op 600 miljoen in 2024. In alle departementen, zonder dat we mensen moeten ontslaan. De natuurlijke uitstroom kunnen we in rekening brengen, maar wel op een slimme manier. Er zijn misschien bepaalde domeinen of departementen waar we in de toekomst iets minder in moeten investeren en andere waar we dat net wel moeten doen. Ik zou niet blij zijn met een kaasschaafmethode waarbij iedereen 2 procent moet inleveren om vervolgens hun plan te trekken. Ik verwacht vanuit de

FOTOGRAFIE
Dries Luyten

TEKST
Willem-Jan van Ekert

verschillende departementen voor eind februari een voorstel met een duidelijke strategie die toelaat om in belangrijke domeinen te blijven investeren. Een strategie die ambtenaren zelf zo weinig mogelijk treft. Het wordt een hele oefening. Ik reken ook op een aantal besparingen door digitalisering en telewerken. Door iedere ambtenaar gemiddeld twee dagen per week te laten telewerken is er minder kantoorruimte, verwarming en elektriciteit nodig. Dat is voor de Regie der Gebouwen een flinke besparing en die wil ik in het besparingsverhaal laten meetellen.”

“HET HEEFT
GEEN ENKELE
ZIN OM
MAATREGELLEN
OP TE LEGGEN
DIE NIET
GEDRAGEN
WORDEN DOOR
DE BASIS.”

**U overlegt daarvoor met de departementen.
Wanneer schakelt u de vakbonden in?**

“Dat wil ik continu doen. Overleg is de filosofie van deze coalitie en ook in mijn beleidsnota komt duidelijk naar voren dat overleg en onderhandelingen met de vakbonden erg belangrijk zijn in onze beleidskeuzes. Ik bekijk dat zeker niet als formaliteit, maar met oprecht respect. Het heeft geen enkele zin om maatregelen op te leggen die niet gedragen worden door de basis. We moeten elkaar kunnen overtuigen van de logica van bepaalde maatregelen.”

U wilt het telewerken ook na de coronacrisis promoten.

“We hebben als gevolg van de coronacrisis allemaal gemerkt dat een groot deel van het werk op afstand kan gebeuren. Binnen de New Way of Working willen we ambtenaren gemiddeld twee dagen per week laten telewerken. Sommige personeelsleden kunnen dat zelfs drie dagen doen, anderen helemaal niet. Bijvoorbeeld cipers, de mensen van FedoRest en heel wat andere groepen ambtenaren moeten nu eenmaal altijd ter plaatse zijn. Thuiswerken is ook niet voor iedereen interessant. Je zult maar op een klein appartement met kinderen wonen. Mensen hebben bovendien het recht op disconnectie, er is nu nauwelijks nog een scheiding tussen ‘work’ en ‘life’. Wat ook geldt: wie op het werk acht uur per dag op een goede bureaustoel kan werken, hoeft thuis niet op een krakkemikkige stoel te zitten. De werkgever moet voor het juiste ergonomisch materiaal zorgen. En wie telewerkt, verbruikt thuis energie die we bij de overheid uitsparen. Dan moeten mensen daar een billijke compensatie voor krijgen. Er is een maximumbedrag dat belastingvrij gegeven kan worden. Voor ambtenaren is dat op dit moment 20 euro per maand. Dat is onvoldoende. Onder meer ACV Openbare Diensten wil een kader voor die compensatie scheppen om van telewerk een win-winsituatie te maken. We onderzoeken momenteel of dat puur in geld moet zijn.”

Zou die compensatie 129 euro per maand kunnen worden, want dat is het bedrag dat volgens de RSZ ingebracht kan worden?

“In dit stadium van overleg wil ik me daar niet op laten vastpinnen. Het zal zeker meer dan 20 euro zijn. Tegen de zomer zouden we meer duidelijkheid moeten hebben.”

De tweede pensioenpijler is ondertussen geregeld voor de federale contractuelen. Voor hen wordt 3 procent van de loonmassa gebruikt om dat pensioen te voeden. Bent u van plan om dat percentage op te trekken tot de voorziene 6 procent?

“Ook daar kan ik geen voorafname op doen. Ik rol nu het beleid uit dat al in de steigers stond. Het is belangrijk dat er nu een verhoging voor de contractuelen komt, de ongelijke behandeling op het vlak van pensioenen tussen statutairen en contractuelen was al langer een probleem. De rechtzetting brengt de twee pensioenregelingen dichterbij elkaar. Het is natuurlijk belangrijk dat eerst iedereen gelijk behandeld wordt voor we eventueel naar 6 procent gaan. Ik moet nog bestuderen welke budgettaire gevolgen dat zou hebben.”

Studies tonen aan dat de wedertewerkstelling van langdurig zieken meestal de kortste weg naar het OCMW betekent voor betrokkene.

“Dat is een heel specifiek probleem, ik wil dat bekijken in het kader van de re-integratie. De zorg die jullie hebben is dat zo’n re-integratie vaak niet lukt waardoor mensen uit het systeem gebonjourd worden en in de armoede terechtkomen. Dat moeten we vermijden, die doelstelling deel ik voor 100 procent. Om dat op te lossen moeten we de federale overheid als één grote werkgever gaan beschouwen. Dan kunnen we mensen makkelijker een nieuwe functie aanbieden binnen andere departementen. Men heeft daar een groot woord voor: redeployment, waarbij we investeren in opleiding en begeleiding van trajecten er alles doen om die mensen aan het werk te houden. We hebben daar ook instrumenten voor: de federale coaches, het project Lumen en ook Talent Plus. De reglementering die re-integratie mogelijk maakt is vaak te rigide, dat is een pijnpunt binnen de federale overheid. Het moet veel soepeler kunnen. Als we de mensen niet kunnen helpen omwille van de reglementering of de bestaande projecten, dan moeten we niet besluiten met ‘jammer voor hen’ en ze vervolgens opzijshuiven. Dan moeten we de reglementering aanpassen.”

Pandemie of niet, de keukens in de openbare diensten blijven draaien. Naast de strenge voedselveiligheid, moeten de medewerkers er nu ook rekening houden met de corona-regels. Niet te veel volk in de keuken, slechts enkelen aan de bediening. Dat ziet er zo uit.

Wat schaft de pot?

↓ Keuken AZ Sint-Jan, Brugge

Nico Declercq is assistent-kok in het AZ Sint-Jan. Hij begint om 6 uur 's ochtends, maar is al veel vroeger uit de veren. "Ik sta op om 4 uur, zodat ik nog ruim de tijd heb om mijn krant te lezen en een koffie te drinken. Tegen 5 uur vertrek ik met mijn fiets naar het ziekenhuis. Dat is pure ontspanning voor mij. Ik zit ondertussen helemaal in dat ritme en heb weinig last van het vroege opstaan. Ik doe deze job nu zes jaar en heb voordien in de horeca gewerkt. Mijn leven

is nu een pak kwaliteitsvoller dan toen. Niet dat er geen druk is. We moeten er elke dag voor zorgen dat het eten op tijd klaar is en dat we de vele voorschriften van de diëtisten respecteren. Als er bijvoorbeeld broccoli op het menu staat, moeten we daar acht verschillende versies van maken. En dan heb je nog maar één ingrediënt van het hele gerecht. Het coronavirus maakt het er mentaal niet makkelijker op. Als je in een ziekenhuis werkt, voel je heel hard hoe de druk op de zorg stijgt. Ook bij ons en al zeker bij de keukenmedewerkers die de maaltijden bij de patiënten brengen."

FOTOGRAFIE
Dries Luyten
Communicatiedienst
AZ Sint-Jan

TEKST
Nathalie De Bisschop
Timothy Puype

↑ Kok bij Defensie, momenteel in kazerne van Peutie

Kenneth Dryoel is kok bij Defensie. Normaal gezien werkt hij op schepen tijdens buitenlandse missies. Omdat die er nu even niet zijn, kookt hij in de legerkazerne van Peutie voor de militairen die op straat staan in Brussel. "Dat is wat aanpassen, natuurlijk. Ik werk nu vijf jaar voor Defensie. De afgelopen maanden waren er even geen missies omdat de Louise-Marie op onderhoud moest. Ik vertrek binnenkort weer op missie met de Godetia voor

een half jaar. In afwachting bood ik mezelf aan in de legerkazerne van Peutie.

Mijn dag begint om half vijf 's ochtends en eindigt gemiddeld tegen negen uur 's avonds. We serveren maar liefst zes warme maaltijden per dag. Dat zijn lange dagen, maar ik doe mijn job heel graag. Ik ben ook best fier op mijn job. Als het eten lekker is, is de mentaliteit van de ploeg aan boord goed. Als het van mij afhangt, blijf ik dit voor de rest van mijn dagen doen. De mannen aan boord zijn mijn tweede familie geworden."

↓ Studentenresto,
De Brug, UGent

Dave Cuypers, tijdelijk verantwoordelijke in De Brug, bestuurt en begeleidt het personeel, doet bestellingen en springt bij in de keuken en aan de bediening op de drukke momenten. Tijdens de eerste lockdown sloten de resto's drie maanden de deuren. "Daarna mochten we afhaal organiseren. Dat doen we met een beperkt menu, waar de bekende spaghetti van De Brug uiteraard niet op ontbreekt! Normaal werk ik in het restaurant van Campus Coupure, maar omdat daar enkel de cafetaria open is, bood ik aan om hier bij te springen. Zo'n 20 procent van ons normale aantal bezoekers komt langs voor afhaalgerechten. Ondanks het feit dat er minder passage is, vinden we het toch belangrijk om de klanten een goede service aan te bieden. Alles moet er spic en span uitzien, de frigo's gevuld en het menu regelmatig vernieuwd. Omdat er zo weinig studenten in de stad zijn, kunnen niet al mijn collega's aan de slag blijven in de keukens van de UGent. 40 à 50 collega's kregen een alternatieve functie bij het UZ Gent. Zij springen daar bij op administratieve diensten, niet-COVID afdelingen, aan het onthaal of in de kinderopvang."

HET CIJFER

We werken terug minder van thuis uit. In de maand december daalde het aantal thuiswerkers tot 36%*. Een schril contrast met de eerste lockdown, toen meer dan de helft van de werknemers thuis werkte.

36%

Om de twee weken peilen onderzoekers van Universiteit Antwerpen naar de motivatie van de Vlaming om de maatregelen op te volgen. De resultaten van die enquête bundelen ze in de Grote Coronastudie.

Sinds het begin van de crisis in maart ligt het percentage werkenden dat soms of gewoonlijk van thuis uit werkt een stuk boven de 30 procent. In december, toen thuiswerk opnieuw verplicht was, ging het om 36 procent.

Toch ligt dat percentage thuiswerkers nog onder het

niveau van mei en juni, toen ongeveer de helft van de werknemers van thuis uit werkte.

In oktober gaf 35 procent van de thuiswerkers aan dat ze tijdens de coronacrisis voor het eerst aan thuiswerk deden. Dit percentage ligt hoger bij vrouwen (40%) dan bij mannen (30,4%). 42,3 procent van de thuiswerkers deed vroeger al aan thuiswerk maar doet dat tijdens de coronacrisis meer en bij 22,7 procent had de crisis geen invloed op de mate van thuiswerk, aldus cijfers van Statbel.●

* Bron: Enquête 26, Grote Coronastudie, Universiteit Antwerpen

Karen Podevyn (39) is helpdeskmedewerker bij de IT-dienst van AZ Lokeren en woont zelf in de stad.

“Het ziekenhuis van Lokeren heeft ondersteuning nodig in plaats van deze uitholling.”

Het einde van het algemeen ziekenhuis in Lokeren. Dat klinkt dramatisch, maar het komt er in het kort wel op neer. De ziekenhuizen van Sint-Niklaas en Lokeren fuseren en heel wat algemene diensten en afdelingen verhuizen naar het hoofdziekenhuis. Lokeren houdt slechts een kleine ‘pop-up’ spoeddienst en enkele kleinere afdelingen over. “Het is beslist, we kunnen er als vakbond niets meer aan veranderen. Maar we kunnen wel de bewoners van Lokeren laten weten wat er staat te gebeuren, want de meesten weten zelfs niet dat hun ziekenhuis dreigt te verdwijnen.” Afgelopen maand lanceerden ACV Openbare Diensten en ACOD een affichecampagne.

Militant Karen Podevyn (39) is een van de drijvende krachten achter de affichecampagne die de voorbije weken het Lokerse straatbeeld kleurde. “Ik werk er al sinds 2003 en ben twee jaar later

FOTOGRAFIE
Anton Coene

TEKST
Timothy Puype

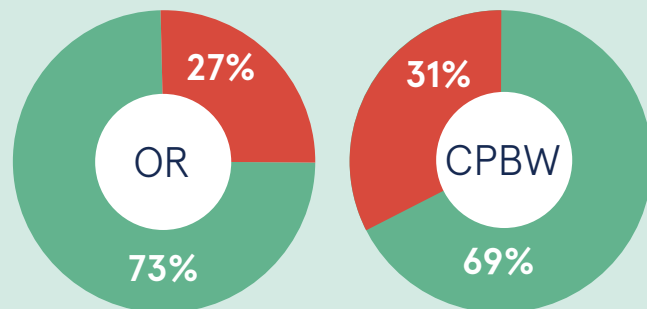
begonnen als militant. Dat engagement kreeg ik met de paplepel mee in mijn familie. Ik ben nu de enige militant die opkomt voor de statutaire medewerkers. Ik heb soms het gevoel dat ik nog weinig in de pap te brokken heb, maar ik geef niet op.

“In september 2020 kondigde de directie van het fusieziekenhuis haar definitieve plannen aan. Die waren helemaal anders dan wat er eerst was aangekondigd. Er zou geen enkele dienst sluiten in Lokeren, maar dat bleek plots helemaal anders uit te draaien. Alle kritieke diensten verdwijnen en er komt een ‘unicum’ in de plaats: een ‘proxy-spoeddienst’, die enkel open is van 8 tot 20 uur. Buiten die uren moeten Lokeraars naar Gent, Sint-Niklaas of Dendermonde. Een permanente huisartsenwachtpost is geen volwaardig alternatief. Dat nieuwe type van spoeddienst is bovendien nog niet wettelijk geregeld, dus er is geen zekerheid dat de plannen die nu op tafel liggen, kunnen doorgaan.”

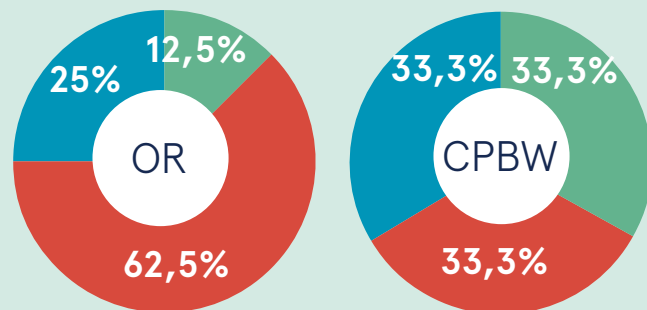
“De vorige minister van Volksgezondheid Maggie De Block vond dat ziekenhuizen meer moeten samenwerken en dat niet elke specialiteit in elk ziekenhuis moet uitgebouwd worden. Lokeren is het kleinste ziekenhuis van Vlaanderen, samenwerken is dus noodzakelijk. Maar daarom moet het ziekenhuis zelf niet verdwijnen of helemaal uitgehold worden.”

“De beslissing is al lang gevallen. We hebben betoogd bij het stadhuis toen er nog geen definitieve keuzes waren gemaakt. Uiteindelijk werden de beslissingen boven ons hoofd genomen. Daar kunnen we niets meer aan veranderen. Toch ga ik nu de straat op met affiches. Samen met heel wat vrijwilligers verdelen we zo’n 15.000 affiches via de brievenbussen. We vragen aan iedereen om die aan het raam op te hangen, uit solidariteit met de medewerkers in ons lokaal ziekenhuis die niet weten wat hen te wachten staat. En ik kan nu al zien dat het goed wordt opgepikt.”

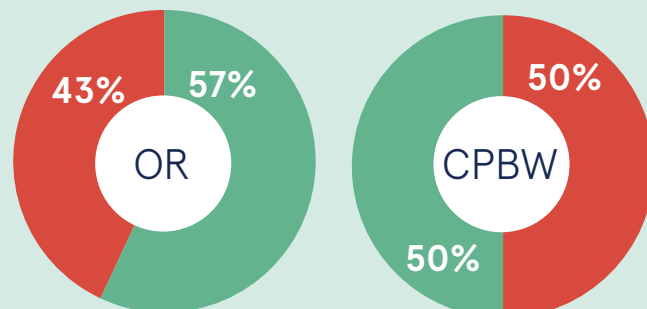
De sociale verkiezingen in cijfers

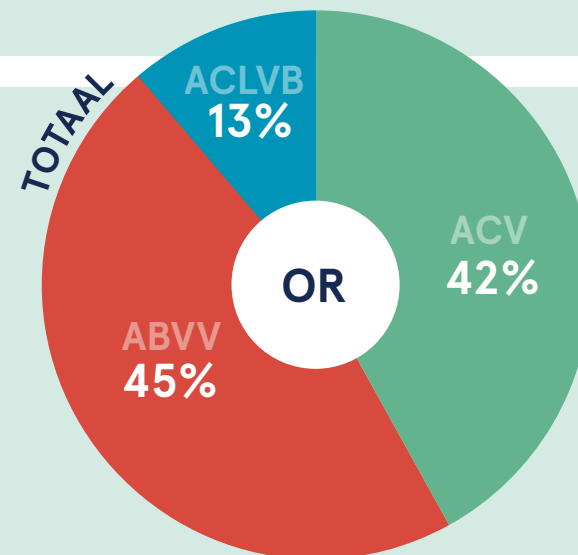
UZA

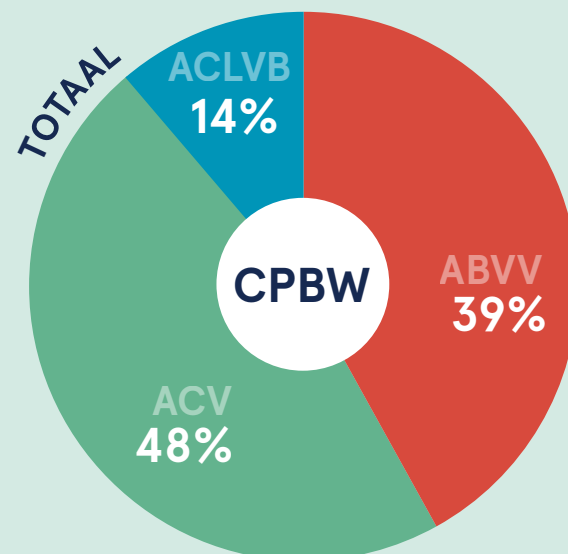
NATIONALE LOTERIJ

WOONHAVEN

In het vorige nummer van NT kon je al lezen dat ACV op nationaal niveau de sociale verkiezingen ruimschoots heeft gewonnen. Ook ACV Openbare Diensten heeft het goed gedaan. In de meeste van onze organisaties met sociale verkiezingen behaalden we de meerderheid van de zetels.

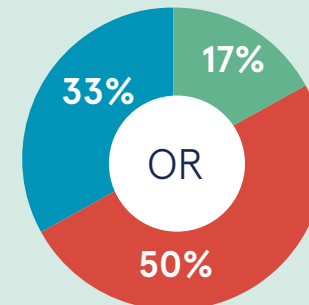

LEGENDE

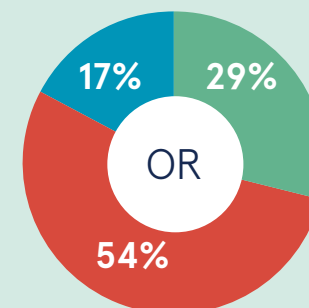
ACV

ABVV

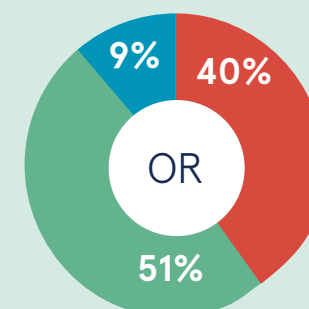
ACLVB

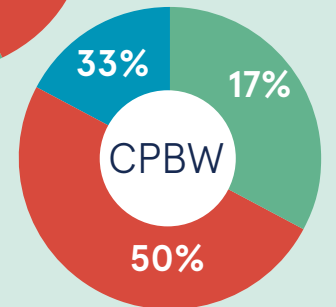
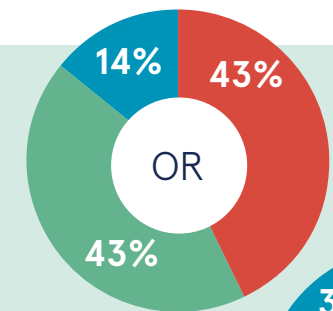
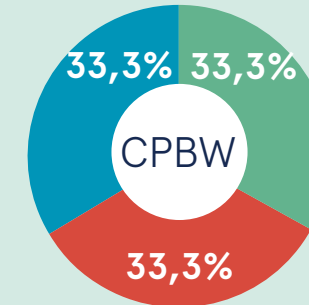
WONINGENT *E-VOTING

DE LIJN

VLAAMSE ONDERAANNEMERS VAN DE LIJN

IRISTEAM

EVERCITY

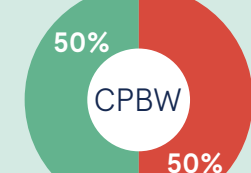
IDEALE WONING

WOBRA

NIEUW DAK

VOLKSHAARD

FOD SOCIALE DIENST

100 jaar
1921
2021
ACV Openbare Diensten

Het vreemde jaar 2020 zullen we ons nog lang herinneren. Ook 2021 lijkt niet meteen het meest vrolijke jaar te worden. Alhoewel we stilaan durven hopen dat een vaccin de tweede helft van het jaar in een rooskleurigere richting duwt. Is - om de woorden van onze minister van Volksgezondheid te gebruiken - het 'rijk van de vrijheid' in zicht? En zo ja, wanneer? **Hopelijk vanaf dit najaar, want in september 2021 bestaat onze organisatie 100 jaar.**

Op deze pagina belichten we tijdens dit feestjaar iedere maand een gebeurtenis, persoon of wetenswaardigheid uit de afgelopen 100 jaar. Om niet te zwijgen over de duizenden militanten die samen met de vrijgestelden en secretarissen dagelijks opkwamen voor de belangen van het personeel uit de openbare diensten.

Gedurende die 100 jaar opereerde de vakbond onder de namen Orgaan van de Kristene Centrale voor Openbare Diensten, Christelijke Bond van Beamten en Arbeiders in Openbaren Dienst, Christelijke Centrale van de Openbare Diensten en uiteindelijk ACV Openbare Diensten. We trappen het 'feestjaar' af met de nieuwjaarsboodschap uit ons ledenmagazine uit 1951, De Nieuwe Tijd. NT zoals we het vandaag kennen.

WIE?
Rik Debonne
inwoner van Gent

KLANT BIJ?
IVAGO,
afvalintercommunale

De mannen die je vervloekt als je erachter rijdt in de ochtendspits, de mannen die op handen worden gedragen tijdens de Gentse Feesten. Afvalintercommunale IVAGO is actief in Gent en Destelbergen en maakt daar zo'n 275.000 inwoners en enkele duizenden studenten blij mee. Ook Rik Debonne, die sinds 1980 in de wijk Bijloke woont, in een typisch Gents beluik.

“Onze straat ligt er meestal proper bij. Dat wil zeggen dat de mannen van IVAGO hun werk goed doen, hè (lacht). Ons huisje ligt in een doodlopende straat. De bewoners verzamelen hun afval in grote containers aan het begin van de straat. Daar gooit een voorbijganger wel eens iets in dat er niet in thuishoort. Maar dat weet het afvalbedrijf ook, dus die maken daar geen probleem van.”

“De straat is altijd proper, dus die mannen doen hun werk goed, hè!”

“Toen we merkten dat het wijkparkje vaak vuil achtergelaten werd, schoot de buurt in actie. Elke keer als er groepjes in het park hadden gezeten, lag er afval. Dat hebben we aangekaart bij de wijkregisseur, iemand van Stad Gent die zich bekommert om onze wijk. Sommige bewoners wilden hun kinderen niet meer in het parkje laten spelen, dat is natuurlijk te erg voor woorden. IVAGO heeft toen alles opgeruimd en we kregen een pakket met grijptangen, waarmee we het ergste vuil zelf ook kunnen wegnemen. Zo houden we de omgeving samen met de buurt en met de mannen van IVAGO proper.”

FOTOGRAFIE
Thomas De Boever

TEKST
Timothy Puype

OP STAP ...

Elke maand trekken we door Vlaanderen, op zoek naar opvallende verhalen bij de openbare diensten

VANDAAG: DE MARITIEME BRIGADE VAN DE DOUANE IN OOSTENDE

TEKST
Willem-Jan van Ekert

FOTOGRAFIE
Thomas De Boever

DE DOUANE in weer, wind en op zee.

Het was even zoeken naar douanier Nick Denoo van de Maritieme Brigade in de haven van Zeebrugge. Gelukkig gaf een telefoontje uitsluitsel dat we, om hem op zijn boot te bezoeken, naar Oostende moesten. Daar, bij rederij VLOOT van de Vlaamse overheid, ligt De Zeeleeuw aangemeerd, het 22 meter lange vaartuig waarmee Nick Denoo en zijn collega's voor onze kust patrouilleren. "Hoewel de Brigade in Zeebrugge is gevestigd, is de haven van Oostende beter geschikt om de hele kust te bestrijken. Op De Zeeleeuw zijn we met twee of vier douaniers actief. Er zijn ook altijd twee mensen van VLOOT aanwezig, een schipper en een matroos van de Vlaamse overheid." Geheld op de achtersteven

ligt een rubberboot. Klaar om direct ingezet te worden. "Dat is onze RHIB (rigid hull inflatable boat) waarmee we heel snel en wendbaar tot bij te controleren schepen komen." De territoriale wateren zijn het werkterrein. "Al hebben we binnen de exclusieve economische zone ook de bevoegdheid om overtredingen – bijvoorbeeld op de veiligheidsvoorschriften – te voorkomen." Binnen die twaalf-mijlszone controleren Nick en zijn collega's voornamelijk op diesel en documenten bij pleziervaartuigen. "Net als op de openbare weg mag men zich op het water niet met rode diesel verplaatsen. We controleren ook commerciële vaartuigen. Niet op hun lading, maar we nemen wel een kijkje in de provisiekasten om te checken of er geen taksvrije sigaretten en

sterke dranken verbruikt worden. Normaal gezien controleren we ook de cabines van de crewleden op wapens of drugs, maar door de coronacrisis doen we dat nu niet."

Voor de meeste douanediensten levert de brexit veel extra werk op. Voor de Maritieme Brigade geldt dat niet. "Er is niet veel veranderd voor onze dienst. We kregen wel bovenop onze normale taken de opdracht om ondersteuning te bieden aan de politie bij opstoppen in de haven van Zeebrugge. We moeten in dat geval de vrachtwagens controleren. De chauffeurs die niet in orde zijn met hun douaneformaliteiten sturen we naar de bufferzones, zodat ze daar hun boeking in orde kunnen brengen om te lossen op de kaaien." ☘

1 januari 20²⁰₂₁

Op 1 januari 2020 kwam er een einde aan een decennialange traditie: de woonbonus werd afgeschaft door de Vlaamse regering. Kopers van een woning betalen als compensatie wel minder registratierechten, maar de tijden van een genererend fiscaal voordeel zijn voorgoed voorbij. Wat leverde die afschaffing van de Vlaamse schatkist na een jaar op?

Ondanks de afschaffing van de woonbonus heeft de vastgoedmarkt in het voorbije coronajaar niet zo slecht geboerd. Huizen bleven als zoete broodjes verkopen, zelfs online. Dat komt natuurlijk omdat de rentes historisch laag blijven. Die lage rentes zorgen ervoor dat we nog geen daling van de vastgoedprijzen zien, wat de overheid wel vooropgesteld had, verklaart Koen Algoed, secretaris-generaal van het Departement Financiën en Begroting. “Maar als we de woonbonus niet hadden afgeschaft, waren ze misschien nog hoger geweest. Een studie uit 2014 toont duidelijk aan dat de woonbonus vooral de verkopers ondersteunt. En dat de woonbonus, die in feite de kopers ten goede moest komen, de facto leidt tot een hogere verkoopprijs. Een transfer die de overheid niet bedoeld had.”

Al in 2014 kwam de afschaffing van de woonbonus ter sprake als middel om de begroting mee in evenwicht te krijgen. “De volledige afschaffing of uitdoving gebeurde uiteindelijk niet, maar het systeem werd minder genererend. De bedragen werden afgetopt om het dure stelsel, geërfd van de federale overheid, beheersbaarder te maken.”

Bij de regeringsvorming in 2019 bleek opnieuw dat de Vlaamse begroting tekorten vertoonde. Om nieuw beleid mogelijk te maken waren besparingen nodig. Koen Algoed: “We hadden toen al een structureel tekort op de begroting dat intussen is opgelopen tot meer dan twee miljard euro, zonder rekening te houden met de eenmalige coronamaatregelen. Dus keken we waar we konden snoeien op een manier die

het minst pijn doet, op basis van studies. Bij de regeringsvorming werd de uitdoving van de woonbonus opnieuw op tafel gelegd en uiteindelijk opgenomen in het regeerakkoord als een van de besparingsmaatregelen. Die beslissing leidde in 2019 nog tot een rush van mensen die wilden aankopen onder het oude stelsel.”

De afschaffing brengt tegen 2022 93 miljoen euro op. “Maar we hebben al meer bespaard, omdat we sinds 2015 het stelsel minder genererend hebben gemaakt.” Hoeveel daarvan naar nieuw beleid gaat en hoeveel naar het opvullen van het gat in de begroting, is niet helemaal duidelijk. “Er is nooit specifiek bepaald welke beleidsdomeinen extra middelen krijgen. Ik weet wel dat ze nu onder meer naar onderwijs en welzijn gaan. In een ideaal scenario onderzoeken we via uitgaventoetsingen of beleidsprioriteiten of we meer of minder overheidsmiddelen nodig hebben. Zo was een overdracht van een deel van de woonbonus richting huursubsidies misschien aangewezen geweest.”

Concrete koopkrachtmaatregelen voor het personeel uit zorg en welzijn

Op 23 december 2020 bereikten we een akkoord over de koopkrachtmaatregelen voor het personeel in de Vlaamse Zorg- en Welzijnssectoren (VIA6). Het budget dat de Vlaamse regering heeft uitgetrokken voor de verhoging van de koopkracht is verschillend per deelsector.

- De **geregionaliseerde sectoren** (het personeel van de openbare woonzorgcentra, dagverzorgingscentra, centra voor kortverblijf, PVT ...) krijgen een koopkrachtbudget dat 6 procent van de loonmassa bedraagt.
- De **klassieke VIA-sectoren** (het personeel van de lokale dienstencentra, gezinszorg, kinderopvang, jeugdhulp, instellingen voor personen met een handicap ...) krijgen een koopkrachtbudget dat 4,5 procent van de loonmassa bedraagt.
- De **socio-culturele instellingen** (het personeel van de vrijetijdsdiensten van de lokale besturen - cultuur, sport en jeugd) krijgen een koopkrachtbudget dat 1,1 procent van de loonmassa bedraagt.

Het koopkrachtbudget zorgt voor:

- Een verhoging van de eindejaarstoelage vanaf 2021.
- Een supplement op de eindejaarstoelage van 2020 voor het personeel van de geregionaliseerde sectoren en de klassieke VIA-sectoren. Het personeel dat onder die sectoren valt, hoeft dus niet te wachten tot eind 2021 en krijgt in 2021 de verhoging twee maal: begin 2021 en eind 2021.

- Daar houdt het niet bij op. Voor de geregionaliseerde en de klassieke VIA-sectoren zitten nog koopkrachtmaatregelen in de pijplijn. In de geregionaliseerde sectoren wordt vanaf 1 oktober 2021 het IFIC-model ingevoerd, met betere barema's voor heel wat personeelsleden. Ook de nieuwe functieclassificatie die eraan komt in de klassieke VIA-sectoren leidt tot betere barema's. Die onderhandelingen lopen. We houden jullie op de hoogte!

- Het luik koopkracht is slechts het eerste deel van het kaderakkoord VIA6. Er komen ook middelen vrij voor meer personeel of opleidingen. Ook die onderhandelingen zijn nog volop aan de gang. In latere nummers van NT magazine gaan we hier verder op in.

Meer gedetailleerde informatie nodig over wat de koopkrachtmaatregelen specifiek voor jou betekenen? Vraag ernaar bij jouw vakbondsafgevaardigde van ACV Openbare Diensten. Volg de facebookpagina van ACV Openbare Zorg en de website www.acv-openbardiensten.be voor de meest recente ontwikkelingen.

HERSTAPPE

©Wikipedia/ Tegelen

Onze blik is de laatste tijd gericht op de wereld. Hét virus, natuurlijk, maar ook dat ene virus dat onlangs aanzette tot de bestorming van de tempel van de democratie - dat wordt toch beweerd - in de VS. Het wordt puinruimen voor de nieuwe president, zoveel is duidelijk. Sinds de burgeroorlog raakte het land nooit zo verdeeld.

Als we onze blik nu eens wat vernauwen, en kijken naar de kleinste democratie in Vlaanderen? De Limburgse gemeente Herstappe telt 79 inwoners. Alles leek er peis en vree. Lange tijd hoefde er niet gestemd te worden, er was toch maar een lijst, dus waarom ruzie maken? Totdat een anonieme brief het over 'domiciliefraude' had. Maar liefst 8 mensen (ruim 10 procent!) zouden er niet

officieel wonen. De burgemeester stapte uit de partij, werd niet meer verkozen in 2018 en de huidige dient nu de brokken te lijmen. Die riep op om eens gewoon 'nen goeiendag' tegen elkander te zeggen bij het voorbijgaan. Of 'un bonjour' want Herstappe is een faciliteitengemeente.

Wilt u, wanneer u in het voorjaar door Herstappe fietst, eens op het gemeentehuis informeren of het 'goeiendag/ bonjour'- experiment gewerkt heeft? Het gemeentehuis is elke weekdag geopend van 10 tot 11 uur. U kunt er ook op de Lotto spelen, een brief verzenden of een praatje maken met de lokale champetter. Het zou kunnen dat die op dat tijdstip de lippen zet aan een schuimend pintje in Herberg 't Tolhuys na zijn diensturen.